

En nov provedimaint d'ava per Alvaschagn

Cumegn Albula/Alvra: Radunanza communal

DA PEDER ANTONA BALTERMIA

■ **Igls 37 votants cumparias alla radunanza communal digl 1. da matg a Stierva on tracto e decidia tar las suandontas tractandas. Igl contract tranter igls partenaris digl implant da sagetar regional a Crappa Naira è nia adatto.** Per la sanaziun dalla veia da gôt Schlasung tranter Stierva e Solas è nia concedia en credit da 0,45 miu. Tar la concessiun alla Repower AG ègl do ena midada tar ena societad da produziun. Igl provedimaint d'ava ainten la fracziun da Surava duess neir sano per 2,640 miu.

Uriundamaintg on igls cumegnads dad Alvagni, Brinzauls, Filisour, Mon, Farrera, Surava, Casti e Tagn (oz Tavo) fatg ena colliaziun surcommunal per en implant da sagetar an Val Alvra. A Crappa Naira. Antras la fusiun da cumegnads ed otras midadas è en'adattaziun digl contract vertent indispensabel. Igl nov contract è oz er novs partenaris: igls cumegnads dad Albula/Alvra, Barvogn Filisour, Lantsch, Farrera e Vaz. Crappa Naira è damais en implant per l'antiera regiun dalla Val Alvra. Igl nov contract duess er reglar la repartiziun digls costs da construcziun e da mantignamaint tenor igl domber d'abitants. Igl contract, eneda tgi el è approvo antras igls gremis communalas cumpetents, vign mess an vigour retroactiv per igl 1. schaner 2019.

Sanaziun dalla veia da Schlasung

Scu tgi Urs Fliri, igl capo forestal dalla Val Alvra, è declaro alla radunanza communal è la veia da Schlasung ena part dalle veias da gôt e las veias campestras tranter Stierva e Solas soura. Ella fò er accesibel la part digl gôt tranter Stierva, Solas e la tgavorgia da Mot. La surfatscha totala da chesta part monta 102 ha. Da chellas èn 35 ha gôt da protecziun. Chel schurmegia eneda la lengia dall'ierta culturala mundiala dall'Unesco, la veia da cantun, la staziun da Solas scu er la veia da colliaziun a Solas soura e Mot. Igls proxims 40 onns ins dastga chintar cò cun en retgav da lenna da 16 000 m³. La veia è er veia da fons per ena surfatscha da ca. 7 ha ed è er veia d'access tar ples bietsgs.

La sanaziun preveida duess augmentar la siertad e cumpeggia ena renovaziun totala digls meirs dalla vart sot dalla veia, schlargiamaints punctuals scu er sanar la rasada soura dalla veia e palar las avas meteoras or da veia.

Igls costs totals per chellas lavours da sanaziun èn calculadas cun 0,450 miu. Digl uffez da gôt e prievels dalla nateria vign mess an vista en sustign da 68%, uscheia tgi restess pigl cumegn Albula/Alvra en importo da 144 000 francs.

Ved la concessiun meida navot

La Repower SA è igl dretg da nizigier l'ava segl territori dalla Purtenza/Tavo. Chegl èn treis ovras hidraulicas da scalem, cun mintgamai en'ovra noua tgi l'ava vign turbinada a Clostra, Schlappin e Küblis. Ins nomna chellas treis ovras la cascada dalla Purtenza. L'ava dalla cascada dalla Purtenza gess sen veia naturala ainten la Landwasser e pi tard ainten l'Alvra. Igl onn 2000 on tot igls cumegnads gia da dar la concessiun da deflussiun.

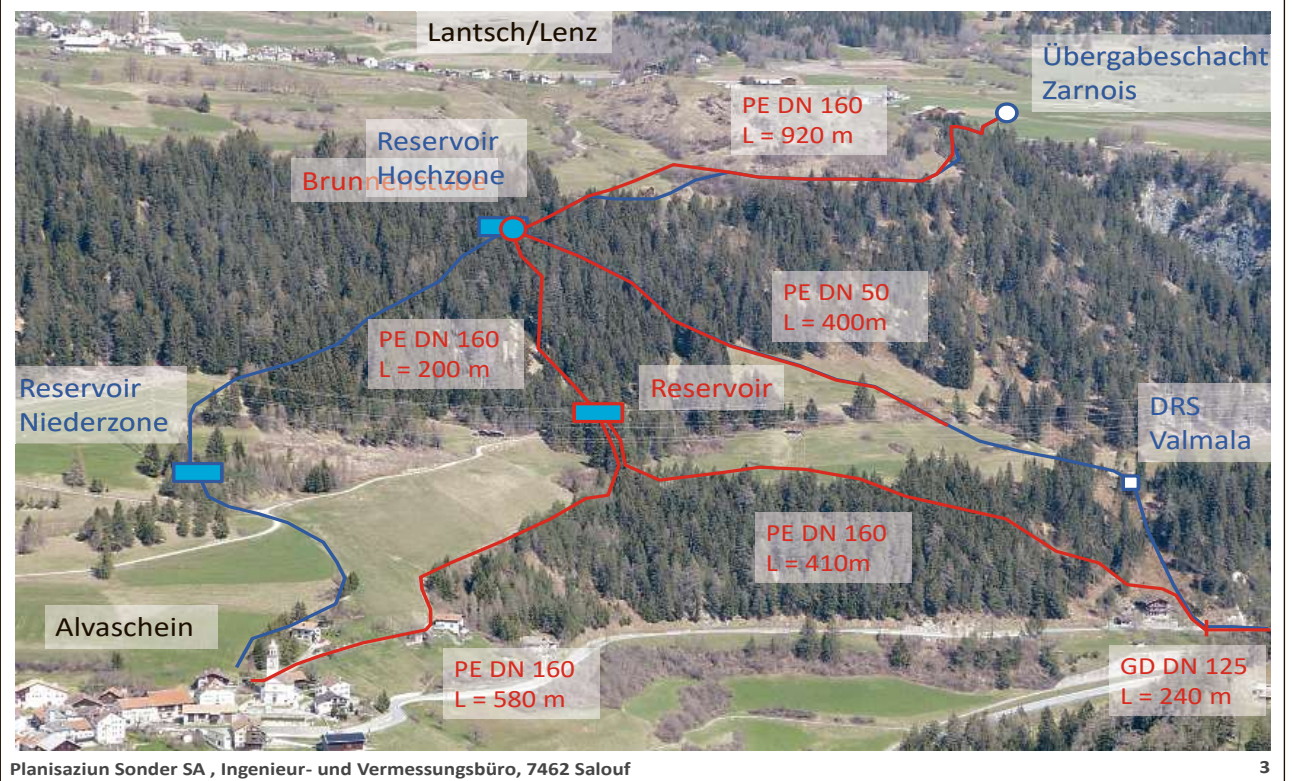
Ord muteivs strategics-economicos è la Repower SA fundo ena nova societad. Ella è restada la societad da vendita e la Repartner AG è davantada la nova societad da produziun. Damais on igls cumegnads da surpurtar formalmaintg las concessiun alla nova societad. Er tar chella societad è la Repower SA la maioritad dalle aczias.

Ved la concessiun scu tala sa meida ansomma navot. I midess er navot schi igls cumegnads schessan NA ad ena midada. Pero per igls muteivs numnos fissigl sarvia da far la midada. Ed igls cumegnads concessiunaris ed er igl cumegn Albula/Alvra cugls anteriors cumegnads territorials Alvagni, Surava e Casti on sustignia chella dumonda cun gronda maioritad.

Ena gronda sanaziun

Igl cumegn Albula/Alvra è ainten differents dallas sias fracziuns en tschert deficit d'infrastructura. La fracziun dad Alvaschagn è en provedimaint d'ava tgi funcziunga bagn anc, ma tgi è cugl onn da construcziun 1967 gio segls onns ed ena caverna datescha zont digl onn 1893.

Projektbeschrieb

Segl maletg ins vei soura sanester la vischnanca da Lantsch e sot sanester la vischnanca d'Alvaschagn. Segl maletg è signia an blo la situaziun digl provedimaint d'ava per Alvaschagn scu tgi ella è oz ed an cotschen scu tgi ella vign a neir da nov.

Igls indrez e las lengias correspondan betg ple agls basigns dad oz. Tiers chegl corresponda igl volumen dall'ava da fi scu er la capacidat betg allas preteisas digl cantun. Uscheia ins è stuia piglier an vista ena sanaziun pi gronda.

Cun la planisaziun da chella è neda incumbensada l'interpresa Planisaziun Sonder SA a Salouf. Scu represchentant da chella è Filip Sonder sto alla radunanza communal per infurmar igls votants sur digl project. Vot deir, ins è piglia an vista la studia da treis differents concepts.

La situaziun actuala è tgi Alvaschagn reteira la sia ava da beber da Lantsch. E chegl dad en tumbign da surdada a Zarnois. La surdada ed igl quantum dad ava èn fixos an en contract. Digl tumbign da surdada a Zarnois vo l'ava igl amprent tras ena lengia anfignen tar en reservoir ainten la zona soura e da là anavant ainten en sagond reservoir ainten la zona sot. Da là anavant vogl ainten ena lengia

da pressiu tar la reit da repartiziun per la vischnanca dad Alvaschagn. La curt da Misteil vign preveida antras en'atgna lengia da pressiu. Igl reservoir dalla zona sot exista da dus bietsgs. Ena caverna per l'ava da beber ed en corpus da beton per la reserva dall'ava da fi.

Digls treis concepts integros ainten la studia è resortia scu igl pi ideal chel cun desister agls reservoirs existents e construir en nov. Er las lengias duessan neir cumpletamaintg da nov. Igl nov reservoir è ena capacidat da 250 m³ ava da fi e 100 m³ ava da beber.

Pigl cumegn restan 1,7 miu.

Igls costs totals per la sanaziun montan a 2,640 miu. Chel credit brutto on igls votants concedia e l'interpresa Planisaziun Sonder SA vign incumbensada cun l'elaboraziun digl project definitiv. Da vart digl Departamaint cantunal per nateira ed ambiant e dalla sieranza da bietsgs ins

dastga chintar cun en sustign da radond 0,9 miu., uscheia tgi resta per igl cumegn dad Albula/Alvra anc 1,7 miu. Ins chintada dad aver realisò igl project per igl aton 2020.

Alla fegn dalla radunanza communal è igl mastral, Daniel Albertin, preschento igl chint final da dus projects gio realises. Tar igl amprent sa tractig digl atartg dad Alvaschagn alla seranera a Casti. Igl credit concedia digl cumegn igl 2014 era 1,580 miu. Cun desister a diversas lavours e cun nizigier sinergeias è igl chint final sto per 0,396 miu. pi bass tgi tenor calculaziun.

Igl sagond project pertotga igl provedimaint d'ava a Surava. Chel era budgeto cun 1,0 miu. Antras diversas lavours betg preveidas ed adattaziuns digl project è igl chint final sto per 92 820 francs pi ot. La suprastanza è dumando persiva en credit supplementar an chella somma tgi è nia concedia.

reclama

AGID SVIZZER PER LA MUNTOGNA
TEL. 01/712 60 60 • FAX 01/712 60 50
www.berghilfe.ch • info@berghilfe.ch

Essas Vus gia commember?
Procap Grischn
Hartbertstrasse 10, 7000 Cuira
Tel. 081 253 07 07, PC 70-7755-0
www.procapgrischn.ch
per persunas
con handicap

KAUFE IHR FAHRZEUG
Alle Marken
Auch für Export und Unfallfahrzeuge
Km und Zustand egal
081 252 28 29
079 772 54 07
www.auto-aria.ch

erotik.suedostschweiz.ch

Liebesbedürftige, sexy Schweizerin sucht Spass.
Priv. + diskret! 078 840 18 87 www.richtigeseite.ch

Davent digl ieli – tar energieias regenerablas

Mond d'energeia Ela: Referats e de da portas avertas

■ (cp) **L'uniun Mond d'energeia Ela less sensibilisar la populaziun e l'economia per chesta tematica. Ord chest muteiv organischa l'uniun igls 15 da matg 2019 dallas 17.30–19.00 ena seria da referats aint igl Mond d'energeia Ela a Savognin.** «Veiver cunsciain digl ambiant è en giaveisch da bleras famiglias», declera Patric Vincenz, magnafatschenta Mond d'energeia Ela. Abitar è ena posiziun-clav: La mesadad digl antier consum d'energeia dalla Svizra croda sen tgesas d'abitat, surtot per scaldar e per l'ava tgoda. Cun schliaziuns tecnicas innovativas so neir stgaffeida en'atgna ovra electrica. Urs Hefli, cunsiglieder d'energeia cun certificat professiunal federal digl Mond d'energeia Ela cumpletescha: «A madem mument son neir sbassos considerabel igls costs existents d'energeia.»

Divers referats

Stefan Engler, igl president digl Mond d'energeia Ela, tigna en curt referat d'introducziun dalla situaziun nazionala dall'energeia e dalle cundiziuns da basa d'energeia.

Alloura suondan igls suandonts referats:
– Pegnas d'ieli on nign avigneir (Thomas Kalbermatten)

En curt referat tigna er cunsiglieder digls cantuns Stefan Engler.

MAD

– Productgier e duvra l'atgna electricidat, uscheia vignigl fatg! (Severino Schmid)

– Planisaziuns tecnicas da tgesa regenerablas (Roman Diem)

– Projects da referenza or dalla regiun (Christian Hassler), Hassler energia alternativa SA

Igls referents stattan a disposiziun per dumondas tecnicas e rapportan dad ex-

perientschas concretas, las calas els on fatg cun realisar divers projects.

L'atgna tgesa davainta en'ovra electrica

Siva digl 2014 vignan organisos ainten Svizra igls «deis digl suglegl». Igl 2019 on chels li digls 24 da matg anfignen igls 2 da zarcladour. L'uniun Mond d'energeia

Ela sa participescha alla seria d'occurrenz cun en de dalle portas avertas tgi tema «L'atgna tgesa davainta en'ovra electrica».

Sonda, igls 25 da matg 2019 organischa l'uniun Mond d'energeia Ela a Lantsch ed a Cunter en de dalle portas avertas.

Interessos on la pussebladad da visitar dalle 10.00–12.00 ena tgesa sanada a Lantsch cun en indrez fotovoltaic, en indrez solar termic ed ena pompa pneumatica idraulica.

Sivamezde so neir vurdada dalle 14.00–16.00 ena tgesa d'ena famiglia a Cunter. La tgesa biageida da nov cun certificat Minergeia A cumpeggia en indrez fotovoltaic, ena pompa pneumatica idraulica ed ena pegna da lenna.

Patrungs e persungas digl rom infurmeschan visitaders interessos sur dalla planisaziun, realisaziun e lour experientschas.

Represchentants digl Mond d'energeia Ela mossan agl publicum scu tgi en bietsg existent so neir sano ni scu tgi so neir realisò en nov bietsg. Ultra da chegl vign infurmo sur da diversas contribuziuns da promoziun.

Las veias d'access èn signalisadas davaint dalle veias principals.